

דברי משיח ה'תשמ"ח

התוועדות יום שמחת תורה

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א
שניאורסאהן
מליובאוויטש

•

בלתי מוגה

הוספה : פנינים מה"יחידות" לחברי הקרן לפיתוח "מחנה ישראל" תשמ"ח לראשונה בדפוס (ח"ו)

יוצא לאור על ידי
„המכון להפצת תורתו של משיח“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים לבריאה
ה' תהא שנת פדות
שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

פתח דבר

לקראת שמע"צ ושמח"ת – הננו מוציאים לאור "הנחה" ויומן מהתוועדות יום שמחת תורה תשמ"ח – תדפיס מיוחד מתוך "דברי משיח – ה'תשמ"ח".

בתור הוספה, באו בסוף הקונטרס "פנינים" נבחרים מה"יחידות" לחברי ה"קרן לפיתוח – מחנה ישראל" ביום שני, ה' תשרי ה'תשמ"ח (הר"ד המלא יתפרסם א"ה בכרך השייך לתקופה זו), וכן ר"ד עם מר ב. שי' נתניהו בעת חלוקת ה"לעקאח" בהושענא רבה ה'תשמ"ח.

*

אודות המעלות שבסדרה זו, ואופן עריכת השיחות¹ והיומן² – ראה בארוכה ב"פתח דבר" ל"דברי משיח" ה'תשנ"ב חלק ראשון.

*

מבין שלל השיחות שנאמרו ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א במשך השנים תשי"ב-תשנ"ב (ולפני כן), ת"ל זכינו שרובן ככולן נשמרו על הכתב או בהקלטה. אולם, עדיין ישנן ריבוי שיחות שטרם ראו אור מעולם, ובהן בקשתנו שטוחה כלפי ציבור אנ"ש והתמימים: אנא, מי שבידיו הנחות ורשימות משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, וכן ר"ד בעת חלוקת השטרות לצדקה או "יחידות" וכיו"ב, ויומנים מ"בית חיינו" (ובמיוחד מהשנים תשמ"ז-תשמ"ט), שיואל לשלחן למערכת ע"מ שנוכל לזכות בהן את הרבים.

ויהי רצון שע"י הדפסת ולימוד "דברי משיח", נזכה תיכף ומיד ממש לגאולה האמיתית והשלמה, בהתגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרוב ממש יוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורתו של משיח מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממ"ש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !

"המכון להפצת תורתו של משיח"

ימות המשיח,

נרחיק, ה'תש"פ (ה' תהא שנת פדות),

שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,

ברוקלין, נ.י.

(1) השיחה הנוכחית נערכה ע"י שילוב ג' הנחות: ה"תוכן קצר" ש"ל ע"י "ועד הנחות התמימים", וה"ראשי פרקים" וההנחה ש"ל ע"י "ועד הנחות בלה"ק". המאמר נדפס בזה"מ סוכות-שמח"ת ע' תסא ואילך.

(2) היומן הוא תדפיס מתוך ס' "תשרי בליבאוויטש – שלושת ימי קדושה רצופים" (וש"ג). וכאן המקום לבקש שכל מי שברשותו יומנים מבית חיינו משנת תשמ"ח, שיואל לשלחם למערכת ע"מ לזכות את הרבים.

בס"ד. יום שמחת תורה ה'תשמ"ח

הנחה בלתי מוגה

ביום השמיני עצרת תהי' לכם¹, ומדייק בזה כ"ק מו"ח אדמו"ר בד"ה זה שנאמר לפני חמישים שנה², דצריך להבין, והלא שמיני עצרת הוא רגל בפני עצמו בכל פרטי עניני מועדים לשמחה [ובלשון הגמרא³ בפז"ר קש"ב], ומפני מה נקרא יום השמיני לחג הסוכות. ובפרט שחג הסוכות נאמר בתורה כמה פעמים שהוא שבעה ימים בלבד, שלכן יושבים בסוכה רק שבעה ימים וביום השמיני נכנסים לבית. והנה בענין המצוה דסוכות כתיב⁴ בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות, וצריך להבין בזה⁵, דהרי סוכה היא דירת ארעי⁶, וא"כ מהו שנאמר בה תשבו, תשבו כעין תדורו⁷ דהיינו ענין של קביעות, ואיך אפשר שיהי' קביעות בסוכה שהיא דירת ארעי. גם צריך להבין⁸, דלאחרי שכבר נאמר בסוכות תשבו גו', מהו שמוסיף אח"כ כל האזרח בישראל ישבו בסוכות. ועוד (כפי שמדייק בהמאמר), דבפסוק זה גופא פתח בלשון יחיד, כל האזרח בישראל, וסיים בלשון רבים, ישבו בסוכות.

אך נקודת הביאור בזה, דהנה סוכה היא בחי' מקיף, וההפרש בין פנימי למקיף הוא אשר הפנימי בא בהתיישבות, וזהו מ"ש תשבו בסוכות, שהחידוש דחג הסוכות הוא שגם ענינים מקיפים באים ונמשכים בהתיישבות בפנימיות⁸. וזהו גם פירוש הפסוק כל האזרח בישראל גו' (כמבואר בהמאמר). ולפי זה יובן החידוש דשמיני עצרת לגבי חג הסוכות, שבשמיני עצרת יוצאים מהסוכה ובאים להתיישבות ממש, פנימיות שבפנימיות, דהיינו שאותם הענינים שבסוכות הם בבחי' מקיפים שנמשכים בפנימיות, הנה בשמיני עצרת נמשכים ענינים אלו עצמם באופן דפנימיות שבפנימיות.

תשי"א ע' 50). תשל"ג (סה"מ סוכות-שמח"ת ע' קמג). תשל"ז (שם ע' קפו). תשל"ח (שם ע' קצה). תשמ"ב (שם ריש ע' רלג).
7) סוכה כח, ב.

8) ראה רד"ה בסוכות תשבו תש"ד (סה"מ תש"ד ע' 31). ה'שי"ת (סה"מ תש"י ע' 58). תשמ"מ (סה"מ סוכות-שמח"ת ע' ריז). וש"נ.

1) פינחס כט, לה.
2) סה"מ תרח"ץ ע' סה ואילך.
3) סוכה מח, רע"א.
4) אמור כג, מב.
5) ראה משנה וגמרא סוכה ב, א.
6) ראה גם רד"ה בסוכות תשבו תרצ"ד (סה"מ

ובזה יש לבאר גם מה שמצד אחד שמיני עצרת הוא רגל בפני עצמו לענין פז"ר קש"ב, ומאידך גיסא הרי הוא שמיני לחג הסוכות.⁹ דהנה ידוע שיש ב' פירושים וענינים בתיבת עצרת¹⁰. דהנה מבואר בלקו"ת (בדרושים לסוכות ובדרושים לשמיני עצרת)¹¹ שתוכן ענין שמיני עצרת בא בהמשך לעניני חג הסוכות, הקרבנות דסוכות וניסוך היין וניסוך המים דסוכות, שבהמשך לזה ישנו ענין העצרת. ובה יש ב' אופנים¹², א' עצרת מלשון שלילה (עצורים וכו'), שביום זה נשללים כל הענינים שלפני זה, דיש לומר שזהו משום שביום זה עולים לדרגא נעלית יותר מהימים שלפני זה, וב' עצרת מלשון קליטה, שביום זה נקלטים כל הענינים שלפני זה באופן של קליטה בפנימיות שבפנימיות. ויש לומר שב' אופנים אלו הם כנגד ב' הענינים (הדרגות) שבשמיני עצרת. דבתחילה בא ענין זה מה שבשמיני עצרת נקלטים המקיפים שנמשכו בסוכות באופן פנימי, דמצד זה נקרא בשם שמיני שנמנה לאחרי שבעת ימי הסוכות, ולאחרי זה בא ענין נעלה יותר, שהוא למעלה שלא בערך מהענינים שלפני זה, שלכן נקרא עצרת לשון שלילה, והיינו שנמשך אז ענין פנימיות שבפנימיות שלמעלה מכל המקיפים, ומצד זה הרי שמיני עצרת הוא רגל בפני עצמו.

והנה כל ענינים אלו שבשמיני עצרת נמשכים באופן כזה שנשפעים ונמשכים על כל ימות השנה. וכמובן גם מהמבואר בכתבי האריז"ל¹² ששמיני עצרת הוא יום הקליטה שממנה באה אח"כ ההולדה בשביעי של פסח, לאחרי שבעה ירחי לידה, וכנודע שיש גם לידה לשבעה חודשים, ולא עוד אלא שלידה זו מצינו במשה רבינו¹³ ועוד גדולי ישראל מצד גודל מעלתם¹⁴, והיינו שיש בה מעלה יתירה [נוסף על המעלה בפשטות בלידת משה רבינו, שמכיון שנולד לשבעה לכן יכלו להציפנו שלשה חדשים¹⁵]. וכן מובן גם בענין זה, דהקליטה שבשמיני עצרת, היינו הקליטה בפנימיות שבפנימיות של הענינים הכי נעלים הנ"ל, הנה אח"כ היא באה לידי גילוי ולידה בתכלית השלימות במשך ימי כל השנה.

והנה ידוע, שהיציאה מהעבודה דחודש הכללי, חודש תשרי, אל העבודה הפרטית דכל ימות השנה, עלי' נאמר¹⁶ ויעקב הלך לדרכו. ונתבאר במ"א¹⁷

(9) ראה גם רד"ה זה תש"מ (סה"מ שם ע' תה), הלולב פ"ח.

ובהנמנן שם. (13) תיב"ע ופרש"י שמות ב, ב. זח"א לא, ב.

(10) ראה אוה"ת דרושים לשמע"צ ע' א'תשע. (14) ראה המשך תרס"ו ע' קנו ואילך. סה"מ

שם ע' א'תשעו. ועוד. תש"ח ע' 211 ואילך. ועוד.

(11) עח, סע"ג ואילך. עט, ד. ועוד. (15) ראה פרש"י שם.

(12) פס"ח שער (כא) חג המצות פ"ח. שער (כט) (16) ל' הכתוב – ויצא לב, ב.

שבזה גופא יש ג' דרגות. א' ענין ויעקב הלך לדרכו הבא במוצאי יום הכיפורים¹⁸, ומובן ע"פ הנ"ל שזהו ענין הסוכה (שמתחילים¹⁹ בנייתה במוצאי יום כיפור²⁰) להמשיך המקיף בפנימיות. ב' ענין ויעקב הלך לדרכו הבא במוצאי סוכות ושמיני עצרת ושמחת תורה²¹, דיש לומר שזהו משום שלאחרי שמיני עצרת ושמחת תורה כבר ישנו הענין הכי נעלה דפנימיות שבפנימיות הנ"ל. ג' ענין ויעקב הלך לדרכו הבא לאחר חודש תשרי²², כי עיקר הכוונה הוא להמשיך כל ענינים אלו בשאר ימות השנה, גם לאחר חודש תשרי שהוא חודש מרובה במועדות²³, שלכן²⁴ אין אומרים בו תחנון מערב יום הכיפורים עד סוף תשרי²⁵, דנוסף על מה שנתבאר במ"א²⁶ הטעם בדבר משום שהענין הנפעל ע"י אמירת תחנון נמשך בימים אלו מעצמו, הנה יתר על כן יש לומר, ואדרבה זהו פשוטו של ענין, שבימים אלו לא שייכים ולא ישנם הענינים שעליהם צריכים לאמירת תחנון, כי כאו"א מישראל בהנהגתו ע"פ מה שנברא, אשר עשה האלקים את האדם ישר²⁷, אינו שייך לדברים אלו (ורק כשקורה דבר משונה וכו' אז אפשר שיכשל), ומכיון שכן, הרי בימים אלו משמיני עצרת עד סיום חודש תשרי עדיין לא התחילה עיקר העבודה דויעקב הלך לדרכו, ועיקר הענין הוא לאחר זה.

ויהי רצון, דע"י הלימוד וההתבוננות בדברי המאמר הנ"ל, ובפרט ע"י דיוק בלשון הרב²⁸, נבוא בקרוב ממש לקיום כל הברכות, בני חיי ומזוני רויחי, ובפרט שעומדים בשבת בראשית, ראשית לשון מובחר כמו ראשית תבואתה²⁹, ובפרט ע"פ פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר³⁰ כפי שמעמיד עצמו בשבת בראשית כך הולך כל השנה (אזוי ווי מ'שטעלט זיך אוועק שבת בראשית אזוי גייט עס אַ גאַנץ יאָר), ועד שבאים לקיום הברכה הכי עיקרית, גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, כשנבוא לארץ הקודש, ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה³¹, ושם גופא לירושלים עיר הקודש, עיר שחברה

אדה"ז או"ח שם ס"ב. הוספה לשו"ע אדה"ז (להר"נ מדובראונע) או"ח סקל"א ס"ח.

(24) הוספה לשו"ע אדה"ז שם.

(25) סידור אדה"ז לפני „למנצח גו' יענך“.

(26) ראה לקו"ש חט"ו ע' 546. ועוד.

(27) קהל ז, כט.

(28) ראה גם סה"מ תש"ח ע' 296. שם ע' 298.

(29) ירמ' ב, ג.

(30) ראה לקו"ש ח"י ע' 190. ח"כ שם הערה

ד"ה דעם באוואוסטן וואָרט. וש"נ.

(31) עקב יא, יב.

(17) ראה לקו"ש ח"כ ע' 556 הערה ד"ה ויעקב הלך לדרכו. וש"נ. סה"מ בראשית ח"א ע' פו. וש"נ.

(18) ראה המשך וככה תרל"ז (קה"ת, תשע"ג) רפצ"ו (ע' קיב).

(19) ראה גם סה"מ תרח"ץ שם ע' סו.

(20) רמ"א או"ח סו"ס תרכד. סתרכ"ה.

(21) אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' קצד. לקו"ש חט"ו ע' 259. וש"נ.

(22) ראה הנסמן בהערה 17.

(23) ב"י לטור או"ח סתצ"פ (ד"ה ומ"ש). שו"ע

לה יחדיו³², ושם גופא בבית המקדש ובקודש הקדשים, ונקיים אז מצות הקהל כפשוטה ע"י משיח צדקנו, נוסף לזה שתהי' הסערה (שטורעם) הכי גדולה דואתם תלוקטו לאחד אחד גו'³³, קהל גדול ישובו הנה³⁴, ובאופן דבשובה ונחת תושעון³⁵ דוקא, וגם יהי' אז עולם חדש, שמים חדשים וארץ חדשה³⁶, ויקויים הענין דויכולו השמים והארץ וכל צבאם³⁷, ויכולו לשון תענוג³⁸, תענוג הכי נעלה, בקרוב ממש, ע"י דוד מלכא משיחא.

(36) ישע' סה, יז.

(37) בראשית ב, א.

(38) ראה אוה"ת עה"פ (בראשית מב, סע"ב ואילך). (כרך ג) תקה, ב ואילך. תקח, א ואילך). ד"ה ויכולו שנה זו (נדפס לעיל).

(32) תהלים קכב, ג.

(33) ישע' כז, יב.

(34) ירמ' לא, ז.

(35) ישע' ל, טו. וראה המשך וככה תרל"ז בסופו.

בס"ד. התוועדות יום שמחת תורה ה'תשמ"ח

הנחה בלתי מוגה

— שיחה א' —

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל ידיו הק' לסעודה. אח"כ הורה להכריז את זמן השקיעה בדיוק, ושכולם ידייקו לומר "לחיים" לפני זה ויזהרו לא לאכול ולשתות לאחר השקיעה מכיון שלא פורסים מפה ומקדשים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לאחדים לומר "לחיים", ואח"כ אמר: כנראה ישנם כאלו שממתינים עד שיאמרו להם בפרטיות לומר "לחיים", ובכן, אומרים עתה לכל אחד ואחד (והצביע בב' ידיו הק' לעבר כל הקהל) – אימרו "לחיים" ("זאָגט לחיים")!

רבע שעה לפני השקיעה הורה להכריז שנשארו חמש עשרה דקות לזמן אמירת "לחיים". סמוך לשעת השקיעה הראה את השעון לכל הצדדים להראות שנותר זמן קצר, ואמר: אני צריך להראות לכולם עם האצבע לכל הצדדים...

אח"כ התחיל לנגן את ניגון ההקפות לאביו הרלו"צ ז"ל].

א. היות שהזמן דשתיית "לחיים" כבר עבר, מכיון שזהו לאחר השקיעה (ובחב"ד לא נוהגים¹ לעשות "פורס מפה ומקדש"²), לכן מתאים עתה לדבר עכ"פ אודות ענין אמירת "לחיים".

והענין בזה:

הענין דאמירת "לחיים" איש לרעהו הוא בפשטות "לחיים" בגשמיות – ברכת חיים גשמיים, וכולל גם ברוחניות, חיים רוחניים, ואדרבה – "נשתלשלו מהן"³, שחיים גשמיים נשתלשלו מחיים רוחניים.

והרי, הענין דברכת חיים (הן חיים רוחניים והן חיים גשמיים) שרשו הוא מהקב"ה "מחי' חיים"⁴, עד לדרגא ד"מקור חיים"⁵, כמ"ש⁶ "אותי". מקור מים חיים, שלגבי דרגא זו, חיים רוחניים וחיים גשמיים הם בהשוואה.

ב. ויש להוסיף בדיוק הלשון הנ"ל דמקור החיים זהו "אותי" – ש"אותי" קאי על עצמות ומהות א"ס ב"ה.

(140). שיחת ליל ו' דחה"ס תנש"א (דברי משיח ח"א

ס"ע 126).

(3) ראה תניא רפ"ג.

(4) יומא ע"א, א. וראה סה"מ תש"י ע' 44.

(5) תהלים לו, י.

(6) ירמ' ב, יג.

(1) בהנחה אחרת: פסקו לנהוג כך בחב"ד.

(2) פסחים ק, סע"א. רמב"ם הל' שבת פכ"ט הי"ב. טושו"ע (וראדה"ז) אור"ח סרע"א ס"ד (ס"י). וראה גם שיחת יום שמח"ת תשי"ז (שיחות קודש (ברוקלין, תש"ע) ס"ע 58). יומן מוצאי יוה"כ"פ תשל"א ("תשרי בליובאוויטש – שלושת ימי קדושה רצופים" ריש ע'

ועל דרגא זו נאמר שלעתיד לבוא "לא ילמדו עוד איש את רעהו . . כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם"⁷ – כידוע ש"אותי" קאי על עצמות א"ס ב"ה. ובהקדמה:

מצינו במדרשי חז"ל⁸ שגם לעתיד לבוא יהיו בתי מדרשות, שבהם ילמדו תורה ע"י רב ומשפיע – גדולי ישראל (דוגמת הלימוד בזמן הזה), ועאכו"כ "תורה חדשה מאתי תצא"⁹, שלזה יצטרכו גם רב חדש – משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העם¹⁰.

והרי הלימוד דרב ותלמיד לאמיתתו הוא – שהשגת הרב היא שלא בערך לגבי השגת התלמיד, שלכן, צריך הרב לצמצם את שכלו והשגתו כו' לפי ערך שכלו של התלמיד, עי"ז שמלביש את השכל ב"משל", דבר זר כו', עד לאופן שנאמר בשלמה "ידבר שלושת אלפים משל"¹¹, היינו, שמצד גודל העילוי דחכמת שלמה (עד כדי כך שנאמר בו "וישב שלמה על כסא ה'")¹², הוצרך ל"שלושת אלפים משל", ירידת השכל מדרגא לדרגא ג' אלפים דרגות, עד שיוכל להיות מושג לשאר בני אדם¹³.

וא"כ, נשאלת השאלה: מהו הפירוש ד"ולא ילמדו עוד איש את רעהו . . כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם"!? –

והביאור בזה¹⁴:

בנוגע לידיעת והשגת התורה – הן נגלה דתורה והן פנימיות התורה (ידיעת אלקות) – בודאי יהי' ענין של לימוד באופן דרב ותלמיד (משפיע ומקבל); אבל בנוגע להענין ד"ידעו אותי", ידיעת העצמות – "לא ילמדו . . כי כולם ידעו אותי", דמכיון ש"לא יכנה עוד מוריד"¹⁵, "שלא יתכסה ממך בכנה ולבוש"¹⁶, לא יצטרכו ל"ממוצע" (לא רק ממוצע המפסיק, כמו רב ותלמיד, שהרב תופס את הענין בשכלו ואח"כ מעבירו גם לתלמיד, אלא אפילו לא ממוצע המחבר), "כי כולם ידעו אותי".

וחילוק זה מודגש בכתוב זה עצמו – "לא ילמדו . . כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם":

לכאורה, מכיון ש"לא ילמדו . . כי כולם ידעו אותי", לא יהי' החילוק ד"קטנם" ו"גדולם" (קטן וגדול ברוחניות, בידיעת התורה); ועל כרחק צריך לומר, שבנוגע ללימוד וידיעת התורה יהי' חילוק בין "קטנם" ל"גדולם", אלא, שבנוגע לידיעת העצמות,

(12) דברי הימים א כט, כג.

(13) ראה תו"א מקץ מב, ב"ג. ובכ"מ.

(14) בכ"ז – ראה ראה שער האמונה (לאדהאמ"צ) פט"ז (לא, ב). וראה גם ד"ה כימי צאתך תשי"ב (סה"מ פסח ח"ב ע' שיד). ד"ה אראנו ולא עתה תשל" (סה"מ במדבר ח"ב ס"ע רכור"ז). ובכ"מ.

(15) ישע"ל, כ.

(16) תניא פל"ו (מו, א).

(7) שם לא, לג.

(8) מגילה כט, א. יל"ש ירמי' רמז שלא.

(9) ישע"ל נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.

(10) רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"ב. וראה לקו"ת צו יז, א"ב. שער האמונה (לאדהאמ"צ) פנ"ו (פט, א ואילך). סה"מ תרח"ץ ס"ע ר ואילך. ועוד.

(11) מלכים א' ה, יב.

"אותי" – "כולם ידעו אותי", ובאופן ד"למקטנם ועד גדולם" בהשוואה – "השוה ומשוה קטן וגדול"¹⁷.

[ומעין זה גם בלימוד התורה בזמן הזה – "תלמודו בידו"¹⁸: לא רק לימוד התורה, הן נגלה דתורה והן פנימיות התורה, שע"ז זוכים ללימוד התורה לעתיד לבוא¹⁹, אלא גם הענין ד"אותי אתם לוקחים"²⁰ (ע"י רב ומשפיע), שע"ז "כולם ידעו אותי" לעתיד לבוא].

ומזה מובן גם בנדון דידן, שמ"ש "אותי" . . . מקור מים חיים" – קאי על עצמות א"ס ב"ה, היינו, שתכלית השלימות ד"מקור מים חיים" הוא "אותי", עצמות ומהות, וממנו נמשך ענין ה"חיים" המכוונת בברכת "לחיים", חיים רוחניים וחיים גשמיים בהשוואה. ג. והנה, המשכת החיים מהקב"ה – "לחיים" – היא באופן תמידי, שהרי הקב"ה מחי את כל הנבראים שבעולם באופן תמידי.

וענין זה קשור גם עם פרשת היום בתורה – התחלת התורה [לאחר גמרה של תורה, כמ"ש ב"רשות לחתן בראשית": "מתכיפין התחלה להשלמה"] – "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ"²¹, אשר, ע"י הקריאה בתורה נעשה ענין זה מחדש, חידוש התהוות וחיות הבריאה כולה, בבחי' "שמים חדשים וארץ חדשה"²².

וכידוע תורת הבעש"ט שנתבארה ע"י אדמו"ר הזקן בהתחלת שער היחוד והאמונה [וידוע סיפור החסידים²³ אודות הקא סלקא דעתך של אדמו"ר הזקן ששער היחוד והאמונה יהי' חלק הראשון של ספר התניא] שהתהוות העולם מאין ליש היא לא רק ביום הראשון דששת ימי בראשית, אלא בכל רגע ורגע מחדש מאין ואפס המוחלט.

והרי אין זה מוכרח, והקב"ה הי' יכול לברוא את העולם באופן חד פעמי, היינו שימושך בו כח הא"ס בקיום נצחי; אלא שאעפ"כ, עלה ברצונו ית' לברוא את עולמו ע"פ סדרי השכל והטבע, וע"פ גדרי הטבע דבר שהוא יש מאין דורש חידוש והתהוות בכל רגע ורגע, כפי שמבאר אדמו"ר הזקן²⁴ שאין זה כמו התהוות יש מיש שהאומן מסלק את ידיו מהכלי [בנוגע לחומר הכלי, שבו לא חידש מאומה, משא"כ בנוגע לצורת הכלי (כדלקמן ס"ד)], כי אילו הי' מסתלק הי' הכל חוזר ונהי' אין ואפס ממש, ולכן הקב"ה צריך לומר בכל רגע ורגע "יהי רקיע"²⁵ וכדומה.

[ויש לומר, שזה מרומז גם בדברי הרמב"ם בריש הלכות יסודי התורה²⁶ – "ואם יעלה על הדעת שהוא אינו מצוי אין דבר אחר יכול להמצאות" – דלכאורה, היתכן

(22) ישע"י סה, יז.

(23) הערות ותיקונים לתניא עה, ב (קצו). אגרות קודש אדמו"ר מלך המשיח שליט"א חי"ז ע' מו. חכ"ב ע' שצט. לקו"ש חכ"ה ס"ע 199-200. ובכ"מ.

(24) שעהיה"א פ"ב.

(25) בראשית א, ו.

(26) פ"א ה"ב.

(17) פיוט "וכל מאמינים" בתפלת מוסף דר"ה ויהי"פ.

(18) פסחים נ, א. ויש"נ.

(19) ראה לקו"ת ואתחנן ו, ג. שה"ש כב, ד. ובכ"מ.

(20) נתחומא אמור יז. ויק"ר פ"ל, יג. וראה שמור"ר

פל"ג, א ובכ"מ. זח"ב קכז, א. קמ, ב.

(21) בראשית א, א.

שתהי' קא סלקא דעתך ש"הוא אינו מצוי", דבר המופרך בתכלית אפילו מצד שכל אנושי (ועאכו"כ מצד האמונה)!

ועל כרחך צריך לומר, שכוונת הרמב"ם במ"ש "שהוא אינו מצוי" – במציאותם של הנמצאים (לאחר שהמציאות), היינו, להוותם ולהחיותם תמיד, שאז "אין דבר אחר יכול להמצאות", שתתבטל מציאותם ויחזרו להיות אין ואפס ממש^[27].

זאת אומרת, שהקב"ה אומר "לחיים" (שענינו המשכת החיות, ויתירה מזה – עצם ההתהוות) בכל רגע ורגע ממש לכל פרט ופרט שבכל הבריאה כולה!

וזהו למשך זמן ד"רגע כמימרא", כי ברגע שלאחרי זה צריך להיות חידוש ההתהוות מאין ואפס המוחלט לרגע הבא, וכן הלאה, כך שהענין ד"לחיים" (המשכת החיות מהקב"ה לכל הנבראים) הוא באופן תמידי ממש.

ד. והנה, מכיון שאצל הקב"ה ישנו הענין ד"לחיים" באופן תמידי – צריכה להיות דוגמתו גם בישראל.

ובהקדמה:

ישראל קרויין "אדם"²⁸ על שם "אדמה לעליון"²⁹, ובלשון חז"ל³⁰ "צדיקים דומין לבוראם", ועד"ז בכא"א שהרי "ועמך כולם צדיקים"³¹.

ויש להוסיף בביאור דיוק הלשון "דומין לבוראם" (ולא דומין להשי"ת או להקב"ה וכיו"ב) – שעובדת היותו "בוראם" היא הסיבה להדמיון אליו:

ידוע הסיפור³² עם המגיד שהכיר בכלי שהאומן שעשאה הי' סומא בעין א' – מצד התגלות כח הפועל בנפעל. ומובן, שראיית כח האומן בכלי אינה ראי' רוחנית (שהרי, אין זה דבר תורה ששמע מרבו הבעש"ט, או חזיון לילה כו'), אלא ראי' גשמית כפשוטה, שהרי המציאות היא שכח הפועל נמצא בנפעל, ומי שהוא מזוכך כו' יכול לראות ולהכיר בהכלי את כחו של האומן שעשאה. ועד כדי כך, שהמגיד הכיר בהכלי שהאומן הי' סומא בעין א', דאף שבעשיית הכלי מלוכש כח המעשה ולא כח הראי', מכל מקום, הכיר וראה בהכלי את האומן עצמו, כולל גם כח הראי' של האומן.

ועאכו"כ בנוגע לכח הפועל האלקי שבכל נפעל, שמהוה ומחי' אותו בכל רגע ורגע מאין ואפס המוחלט – שיכולים לראותו בראי' טבעית ומוחשית ממש, שלכן לעתיד לבוא כתיב³³ "וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר", שיתגלה כח הפועל האלקי בנפעל.

(27) ראה מו"נ ח"א ספס"ט. "פירוש" לרמב"ם הל' יסוה"ת פ"א ה"ג.
(28) יחזקאל לד, לא. יבמות סא, רע"א.
(29) ע"פ ישעי' יד, יד. ראה עש"מ (להרמ"ע מפאנו) מאמר אכ"ח ח"ב סל"ג (קצג, ב). של"ה ג, א. כ, ב. רסח, ב. שא, ב. ועוד.
(30) רות רבה פ"ד, ג. וראה ב"ר פס"ז, ח. ועוד.
(31) ישעי' ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלק.
(32) שער האמונה (לאדהאמ"צ) פכ"ז (מח, ב). מאמרי אדהאמ"צ נ"ך ע' קפד. סה"מ תרצ"ו ע' 113. וש"נ.
(33) ישעי' מ, ה.

ומה שבזמן הזה לא רואים את כח הפועל בנפעל, הרי זה רק מצד ההעלם וההסתר דנפש הבהמית כו', שלכן ישנם כאלו שמצד מעלת עבודתם בבירור וזיכור הגוף כו' רואים את כח הפועל האלקי בנפעל גם בזמן הזה, ולעתיד לבוא, כשיזדכך העולם כולו, יראו "כל בשר" ממש.

ובנוגע לענינו:

מצד גילוי כח הפועל בנפעל – מתגלה כחו של הבורא במצאויותו של הנברא. וזהו פירוש הדיק "צדיקים דומין לבוראם" – שלהיותו "בוראם", מתגלה בהם כח הבורא, שנעשה בהם הדמיון להבורא – "דומין לבוראם".

ומכיון שכן, הרי כשם שאצל הקב"ה ישנו הענין דאמירת "לחיים" באופן תמידי (כנ"ל ס"ג) – צריכה להיות דוגמתו גם בישראל ש"דומין לבוראם", ולכל לראש – ביחס לענין הבריאה ("בוראם").

ה. ביאור הדברים:

כאור"א מישראל יכול וצריך לברך ולאחל לחבירו כל מילי דמיטב, ובכללות – ברכת "לחיים", הכוללת את כל עניני ברכות, ועי"ז ממשיך חיים כפשוטו ממקור החיים.

ובפרט כשאמירת "לחיים" באה ביחד עם שתיית יין, "נכנס יין יצא סוד"³⁴ – היינו דכשם שעשיית היין היא עי"ז שמגלים את היין מההעלם בהיותו טמון בענבים, כמו כן פועל היין גילוי הרוחניות והפנימיות שבכאור"א. ומובן, שכאשר נתגלה הנשמה והפנימיות דהאדם, אזי הברכה שמברך את רעהו היא באופן נעלה יותר.

זאת ועוד: "יין" פועל שמחה – "משמח אלקים ואנשים"³⁵, ובאופן דשמחה שפורצת את כל הגדרים³⁶, מדידות והגבלות, כך שהברכה שמברך את רעהו היא למעלה ממדידות והגבלות, מניעות ועיכובים כו'.

ו. אמנם, כל זה צריך להיות ע"פ שולחן ערוך, ולכן כשנאסרה שתיית יין ע"פ שולחן ערוך, אפשר להסתפק רק באמירת "לחיים".

– ועל כן, זה מוזר להכריז בשמי שכאור"א יאמר "לחיים" עד השקיעה, ולא בשם השולחן ערוך... ומחובתם של הרבנים וכיו"ב להזכיר ולעורר על זה, ובמילא אין נפקא מינה כלל מי אמר להכריז על זה. ובלשון הידוע דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו³⁷, שלפני שיהודי עושה פעולה מסויימת, עליו להסתכל תחילה בשולחן ערוך, האם מותר וצריך לעשות פעולה זו, ובאיזה אופן צריך לעשותה כו'. ומכיון שכן, חייב כל אחד לעורר ולהזכיר להנמצאים מסביבו שהדין בשולחן ערוך הוא כך וכך.

(36) ראה בארוכה סה"מ תרנ"ז ס"ע רכג ואילך.

(37) ראה גם סה"ש תש"ד ע' 92.

(34) עירובין סה, סע"א. סנהדרין לח, א.

(35) ס' שופטים ט, יג.

ועוד ועיקר: כאשר ההכרזה היא בלשון שאינו מדויק לתכלית המכוון – אין רצוני שהכרזה כזו תהי' בשמי (שהרי הכרזה ברבים צריכה להיות בתכלית הדיוק, דאף שאין דרך בני אדם לדייק בלשונם, ובלשון חז"ל³⁸ "כל מילתא דלא רמיא עלי' דאיניש . . לא אדעתי" (מלבד בהגדת עדות בבית דין וכיו"ב), מכל מקום, בנוגע להכרזה ברבים – שאני, שצריכה להיות בתכלית הדיוק). ובנדון דידן, שמלשון ההכרזה הי' משמע כאילו הענין דאמירת "לחיים" אינו אלא עד לשקיעה, בה בשעה שענין זה ישנו תמיד כו', כדלקמן.

ז. ענין הנ"ל (ברכה) שייך במיוחד לימים אלו:

עומדים בזמן שלאחר חודש אלול, שאז כאו"א מברך ומאחל לחבירו אפילו באגרת חול³⁹.

וכל שכן עכשיו שבאים מב' ימים ("כפליים לתושי"ם⁴⁰) שהיתה בהם ברכת כהנים – שמיני עצרת ושמחת תורה, שיש בזה מעלה נוספת וגדולה ביותר – שהברכה היא מהקב"ה, והכהן הוא רק שליח של הקב"ה, ולכן אין נוגע מעמדו ומצבו של הכהן, והברכה נמשכת במהירות באופן ד"והנה פרח מטה אהרן . . ויגמול שקדים⁴¹ (כפי שמבאר אדמו"ר הזקן בלקו"ת על הפסוק⁴²), "עד מהרה ירוץ דברו"⁴³.

ומזה נמשך גם בנוגע לכאו"א מישראל שמברכים איש את רעהו – אשר גם בנוגע לברכה זו הבטיח הקב"ה בתורתו "ואברכה מברכך"⁴⁴, שכל המברך מתברך⁴⁵ כו'. ונמצא, שהברכה שמברך איש את רעהו, שכללותה ברכת "לחיים" – היא ענין ששייך וצריך להיות וישנו באופן תמידי.

ועד"ז חגים ושבחות הם זמנים מיוחדים לברכה, להיותם "מועדים לשמחה"⁴⁶ ו"וביום שמחתכם אלו השבחות"⁴⁷, נוסף על ענין התענוג, "וקראת לשבת עונג"⁴⁸ – כידוע מ"ש הרמב"ם⁴⁹ ששמחה אמיתית היא באופן שמשותף אחרים בשמחתו, ומשתדל שיהיו גם הם במצב של שמחה, שהרי לא יכול להיות לאדם שמחה ועונג אמיתי כאשר הוא יודע שיש איזה יהודי שנמצא במצב של צער כי חסר לו בבני חיי ומזוני, ואפילו שיש לו בני חיי ומזוני אבל אין זה באופן של רויחי (ע"ד שמצינו אצל הקב"ה ש"בכל צרתם לו

(44) לך לך יב, ג.

(45) ראה סוטה לח, ב. ירושלמי ברכות פ"ח ה"ח. הובא בתור"ה ואברכה – חולין מט, א.

(46) נוסח תפלת העמידה וקידוש דג' רגלים.

(47) בהעלותך י, י ובספרי עה"פ.

(48) ישעי' נח, יג.

(49) הל' יו"ט פ"ו הי"ח. וראה סידור (עם דא"ח) שער הסוכות רנז, רע"ג. ועוד.

(38) שבועות לר, ב. מא, סע"ב. ב"ב לט, א. וראה גם דברי משיח – שיחת יום ב' דר"ה שנה זו ס"ב. וש"נ.

(39) ראה מטה אפרים או"ח סתקפ"א ס"ט.

(40) איוב יא, ו.

(41) קרח יז, כג.

(42) ס"פ קרח (נה, ג ואילך). וראה גם סהמ"צ להצ"צ מצות ברכת כהנים (ק"ב, א"ב). ובכ"מ.

(43) תהלים קמו, טו.

צר⁵⁰), ולכן מברך הוא את חבריו ב"לחיים", בהמשכה של חיים, ונותן לו את המצטרך לו, אכילה ושתי' כו', "לחיים" כפשוטו.

ועוד לפני זה (ובפרט לפני קידוש) – הרי זה באופן של "גוט יום טוב" (כמנהג ישראל שכאשר פוגשים איש את רעהו מאחלים "גוט יום טוב" (או "גוט שבת")), היינו שיהי' טוב ("גוט") כפשוטו, טוב רוחני וגשמי, הכולל את כל הברכות בכל הענינים: בני חיי ומזוני רוחי.

ועל כן מובן, שאע"פ שנמצאים לאחר כניסת השבת, ולפני עשיית קידוש, ואי אפשר לומר "לחיים" על משקה – הרי צריכה להיות אמירת "לחיים" (גם בלי שתיית משקה) בכל רגע ורגע (כמו שהוא אצל הקב"ה), וכן אפשר לברך איש את חבריו ב"גוט יום טוב", שזהו המשכת ברכה וחיים לכאן"א (כו"ל); וצריכים לענות לו על זה, דאם לא כן הרי זה נחשב כגזלן (כדאיתא⁵¹ בנוגע לשאילת שלום) – שגזל ממנו ברכה וחיים, וידוע מ"ש הרמב"ם בחומר הענין דגזלן (כדלקמן ס"ח).

ונוסף לזה, הרי לאחר הקידוש – יכול וצריך להיות גם הענין דאמירת "לחיים" ע"י יין גשמי, וכן נתינת "לחיים" ע"י אכילה ושתי' גשמיים, ואדרבה – באופן נעלה יותר, מצד העילוי שנפעל בגשמיות העולם ע"י קדושת שבת (ענין הקידוש).

ח. ובנוגע לפועל – על כל אחד לברך את רעהו ב"לחיים" ו"גוט יום טוב", בברכה לחיים. ועד"ז גם להוסיף בנתינת הצדקה (לא רק אמירת "לחיים", ברכה בדיבור, אלא גם הענין ד"לחיים" במעשה בפועל), שהרי זה כנותן חיי נפשו לה'.

ויש לקשר זה עם השיעור היומי ברמב"ם⁵² (דיום השבת קודש) "כל הגזל את חבריו שוה פרוטה כאילו נוטל נשמתו ממנו", היינו שזהו היפך החיים. ומכלל לאו אתה שומע הן – שהנותן לחבריו שוה פרוטה נותן לו נשמתו, שבזה מרומו הקשר והשייכות לענין ד"לחיים".

וכמו שכתב אדמו"ר הזקן בתניא⁵³ – שע"י נתינת שוה פרוטה לעני נותן לו חיי נפשו.

[אלא, שהרמב"ם מדבר אודות הענין השלילי (החומר דנטילת פרוטה), ואילו אדמו"ר הזקן מדבר אודות הענין החיובי (המעלה דנתינת פרוטה). ולכן, אין להקשות מדוע לא הביא הרמב"ם את הענין שמביא אדמו"ר הזקן, ומדוע לא הביא אדמו"ר הזקן את הענין שמביא הרמב"ם – מכיון שמדברים בענינים שונים (חיוב ושלילה), אם כי נקודת הדברים היא נקודה אחת].

(52) ה' גזילה פ"א הי"ג.

(53) פל"ד (מח, סע"ב).

(50) ישע"י סג, ט.

(51) ברכות ו, סע"ב.

וחיוב זה הוא תמידי [אף שלא כשש המצוות התמידיות⁵⁴, שבהן צריך להיות הקיום בפועל באופן תמידי, משא"כ בצדקה], היינו שצריך לנצל כל הזדמנות שבה יכול לקיים מצות צדקה [גם כאשר אין לפנינו עני שמבקש צדקה – שהרי גם ע"י הנתנה לגבאי צדקה קיים מצות הצדקה, אף ששלימותה נפעלת בשעה שהעני מקבל את הצדקה, "החיית את נפש העני"⁵⁵ בפועל ממש].

וגם בשבת ויו"ט שאי אפשר לקיים מצות הצדקה ע"י ממון – הרי אדרבה: אז עיקר המצוה מתקיים ע"י האכילה ושתי' בפועל של העני (החייאת נפשו בפועל), כידוע מ"ש בגמרא⁵⁶ אודות מעלת צדקת הנשים (אכילה ושתי') מצדקת אנשים (ממון), שע"י אכילה ושתי' מקבל העני תיכף חיות, היינו שיש מעלה בנתינת מאכל ומשקה מאשר בנתינת מעות.

וכאן המקום להזכיר עוד פעם אודות העבודה והשליחות דנשים צדקניות בישראל שבזכותן היתה יציאת מצרים⁵⁷, ובזכות נשים צדקניות שבדורנו תבוא הגאולה⁵⁸ (וכמ"ש האריז"ל⁵⁹ שהנשים שבעקבתא דמשיחא הן גלגול דאותו הדור):

במצרים נאמר "רבבה כצמח השדה נתתיך ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים"⁶⁰, "בעדרי עדריים"⁶¹, שהוליכו ריבוי בנים ובנות ללא שיקולים ודאגות בנוגע לפרנסתם, מכיון שהקב"ה נתן את כל המצטרך להם, עד לאופן של הרחבה ותענוג, "ויניקהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור"⁶², "פרו וישרצו וירבו . . במאוד מאוד"⁶³.

וכן בדורנו זה – שנשי ישראל מעמידות חיים כפשוטו, חיים חדשים לגמרי, ע"י לידת בנים ובנות, בלי להתחשב עם מקור הפרנסה וכו' – "פרו ורבו"⁶⁴, ומגדלות ומחנכות אותם ברוח התורה והיהדות, כולל ובמיוחד – ע"י ש"עקרת הבית" פועלת שהבית כולו יהי' חדור בקדושה ואלקות, שהקב"ה יאמר עליו "ושכנתי בתוכם"⁶⁵ (כמדובר כמה פעמים בארוכה⁶⁶).

[ועד"ז בנות ישראל – שמחנכים אותן לתפקידן העיקרי עלי אדמות, להקים בית בישראל, בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות].

(61) סוטה יא, ב.	(54) ראה אגרת המחבר בריש ספר החינוך (בסופה).
(62) האזינו לב, יג. סוטה שם.	(55) ראה תנחומא משפטים טו.
(63) שמות א, ז.	(56) תענית כג, ב.
(64) בראשית א, כח.	(57) סוטה יא, ב. במדבר"ר פ"ג, ו.
(65) תרומה כה, ח.	(58) יל"ש רות רמז תרו.
(66) שיחת כ"ה אייר תשמ"ז לנשי ובנות חב"ד ס"ד.	(59) שער הגלגולים הקדמה כ. ל"ת וס' הליקוטים
ובכ"מ.	להאריז"ל שמות ג, ד.
	(60) יחזקאל טז, ז.

ט. אמנם, עפ"י צריך ביאור לאידך גיסא – מדוע מקשרים אמירת "לחיים" עם יין גשמי, הרי גם בלאו הכי יכול להיות וישנו הענין ד"לחיים" ע"י (נתינת הצדקה או) ברכת "לחיים" בדיבור?

וההסברה בזה:

ידוע מ"ש בדרשות הר"ן⁶⁷ בביאור הטעם שבכו"כ נבואות ציוה הקב"ה על הנביא לעשות פעולה גשמית, "שכב על צדך גו"⁶⁸ וכיו"ב – שע"י שמקשרים את הנבואה עם פעולה גשמית, מבטיחים יותר את קיומה של הנבואה בפועל ממש, במהירות וללא עכבה כו'.

ועד"ז בנדון דידן, שע"י שמקשרים ברכת "לחיים" עם דבר גשמי, יין גשמי – מבטיחים את קיומה של הברכה בפועל ממש, במהירות וללא עכבה כו'.

ליתר ביאור:

נתבאר לעיל (ס"ז) העילוי המיוחד דברכת כהנים – שנמשך במהירות, משא"כ בשאר עניני ברכה, הרי אף שסוף כל סוף בודאי תומשך הברכה בפועל ממש, יכול להיות בינתיים עיכוב כו'.

ולכן, כדי להבטיח את המשכת הברכה בפועל ממש במהירות וללא עכבה [נוסף על הוודאות שסוף כל סוף תקויים הברכה כפי שהבטיח הקב"ה בתורתו "ואברכה מברכך" (כנ"ל ס"ז)] גם בהברכה שמברך איש ישראל את רעהו [ועד"ז כהן, גם בשעה שאינו עולה לדוכן, שאז אינו מברך "אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל באהבה" (ע"ד ובדוגמת העילוי דברכת כהנים) – אזי, העצה היעוצה היא לקשר את הברכה עם דבר גשמי, אמירת "לחיים" על יין גשמי.

י. כל המדובר אודות אמירת "לחיים" הוא מובן ופשוט, ולא בתור חידוש, שהרי הדבר מפורש בתורה, תורה שבכתב ותורה שבע"פ, עד לתורת הרמב"ם ואדמו"ר הזקן, כנ"ל.

ולכן, אין צורך להכריז בשמי וכו' (ע"ד הנ"ל בנוגע להכרזה אודות זמן השקיעה), כי אם, שמפורש הדבר בתורה, כולל גם הזכרת הביאור בתניא בנוגע לגודל מעלת הצדקה [משא"כ בנוגע לרמב"ם שמדבר רק על שלילת הפכו (כנ"ל ס"ח)], ועד"ז הביאור בתניא⁶⁹ בגודל העילוי דאהבת ישראל.

ומה שמזכירים את הרמב"ם ואדמו"ר הזקן (תניא) – הרי זה נעשה במיוחד כדי לעורר זכות אבות (אבות החסידות), ע"ד שבבית המקדש היו מחכים בהקרבת הקרבנות עד ש"האיר פני כל המזרח עד שבחברון"⁷⁰, כדי לעורר זכות אבות הקבורים בחברון⁷¹.

(70) תמיד רפ"ג. יומא כח, ריש ע"ב.

(71) פרש"י ד"ה ואיבעית אימא האי דקאי אארעא – יומא שם (מירושלמי יומא פ"ג ה"א).

(67) דרוש ב', וראה גם רמב"ן לך לך יב, ו. ועוד.

(68) יחזקאל ד, ד.

(69) פל"ב.

[דלכאורה, מהו הצורך לומר ולהכריז "האיר פני כל המזרח עד שבחברון":
(א) מצד עצם הדין דשחיתת התמיד ביום – יכול לראות בעצמו אם כבר הגיע זמן השחיטה כשהאיר היום, ובפרט שסמוך לשוחט נמצא גם הכהן שצריך לקבל את הדם (ד"מקבלה ואילך מצות כהונה⁷², משא"כ "שחיטה שכשרה בזר"⁷²), וכן נמצא עוזרו של הכהן – "לויים בדוכנם"⁷³, ועד"ז ישראל במעמדם⁷³; (ב) כדי לשחוט את התמיד צריך להאיר בירושלים, ולא בחברון. אלא ודאי, הכוונה בזה היא להזכיר זכות אבות, כנ"ל.

ובסגנון אחר קצת: "האיר" – לא רק בגשמיות, אלא גם (ובעיקר) ברוחניות, היינו, שהזכרת זכות אבות שבחברון פועלת מצב של אור גם בירושלים].

יא. ועוד והוא העיקר – שתומשך ברכת "לחיים", עם כל הפירושים, לכאוא"א מישראל, ועל ידם – בכל העולם כולו, כמ"ש בפרשת היום "בראשית (בשביל ישראל שנקראו ראשית"⁷⁴) ברא אלקים את השמים ואת הארץ", כאמור, "שמים חדשים וארץ חדשה", ע"י החידוש דעשרה מאמרות שבהם נברא העולם⁷⁵.

ובפרטיות יותר, כשם שיש דרגות ב"לחיים" גבי בני ישראל (כנ"ל), כן יש דרגות ב"לחיים" של הקב"ה: לכל לראש – "לחיים" לנבראים שנזכרו בעשרה מאמרות עצמם, ולמטה מזה – לפרטי הנבראים שמקבלים חיותם לאחר "שירור החיות ומשתלשל ממדרגה למדרגה פחותה ממנה ע"י צירופים ותמורות כו"⁷⁶. וכן למעליותא: "לחיים" ע"י תוספת חיות גדולה יותר, ו"לחיים" גם ע"י מזון (בנוסף להמשכת עצם ענין החיים, כלשון הידוע "מאן דיהיב חיי יהיב מזוני"⁷⁷), ובזה גופא – "הזן את העולם כולו בטובו בחן ובחסד וברחמים" (כפי שאומרים בנוסח דברכת המזון), היינו, שמלבד עצם הענין ד"הזן", ניתוסף בזה עילוי גדול יותר – "בטובו בחן ובחסד וברחמים", "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה", כידוע שד' לשונות אלו הם כנגד ד' אותיות דשם הוי"ו⁷⁸ [נוסף לכך שד' הברכות דברכת המזון הן כנגד ד' אותיות שם הוי"ו⁷⁹].

ועד שזוכים לברכה העיקרית – שבזה מסיימים את ברכת המזון – "מגדיל⁸⁰ (ובשבת ויו"ט – "מגדול"⁸¹) ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם" – מלך המשיח, ומסיימים בהכרזה: "ואמרו אמן"!

[אחרי שיחה זו התחיל לנגן (שוב) את ניגון ההקפות לאביו הרלוי"צ ז"ל].

72 ברכות לא, ב. וש"נ.

73 מגילה ג, א. ועוד.

74 תנחומא (באבער) ריש פרשתנו פי' ג' וה'. לקח טוב (פס"ז), רש"י ורמב"ן ריש פרשתנו. וראה ויק"ר פל"ו, ד.

75 אבות פ"ה מ"א.

76 שעהיה"א ספ"א.

77 ראה תענית ח, ב.

78 ראה סידור היעב"ץ במקומו. וראה אגרות קודש אדמו"ר מלך המשיח שליט"א חכ"ט ע' שיר הערה ד"ה המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה.

79 סידור האריז"ל במקומו.

80 תהלים יח, נא.

81 שמואל-ב כב, נא.

— שיחה ב' —

יב. בהמשך ל"שטורעם" לאחרונה אודות הענין ד"הקהל", שרגיל לקשר כל דבר עם "הקהל" – כמו כן הוא בנוגע להמדובר לעיל בענין אמירת "לחיים":

כמדובר כמה פעמים, התוכן והנקודה העיקרית ד"הקהל" היא (כמפורש בקרא⁸²) לפעול "ויראו את ה' אלקיכם", וכמו כן בנוגע ל"לחיים" כתיב⁸³ "יראת ה' לחיים". וההסברה בזה – ע"פ מ"ש⁸⁴ "מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח", היינו שע"י שנמצאים בבחי' יראה וביטול, נעשים כלי להמשכת והשראת קדושתו של הקב"ה – "מחי' חיים", "מקור מים חיים" (כנ"ל ס"א), שלכן "יראת ה' לחיים", היינו שע"י היראה והביטול נעשה המשכת ברכת ה' "לחיים".

ויש להוסיף ולבאר גם ע"פ דוגמא מוחשית בחיי האדם:

רואים במוחש בחיי האדם – אפילו אצל אינם-יהודים – שבכדי שיהי' גוף בריא וחיים כפשוטם (באופן שלא צריכים לשום רפואות), צריך להיות כלי לזה ע"י נשמה בריאה, שלכן, כאשר ישנו חסרון בבריאות הגוף, אזי במקום לדרוש אצל הרופאים כו', יש למצוא מהו הדבר שחסר לנשמה, ופשיטא שלא יעשה דברים המפריעים ומעיקים על הנשמה ומונעים המשכת חיים, ועי"ז שימלא וישביע את רצון הנשמה, שהנשמה תהי' בריאה, יתמלא גם החסרון בבריאות הגוף. וזהו ע"י יראת ה', שע"י מסיר האדם את כל המניעות מהנשמה, והנשמה היא בריאה.

ואם הדברים אמורים אפילו בנוגע לגוף ונפש דאומות העולם – בנוגע לגוף ונפש דבני ישראל (נפש הבהמית והטבעית, ש"אקדמי' טענית⁸⁵), ומכל שכן וקל וחומר בנוגע לנפש האלקית⁸⁵), עאכ"כ שבריאות הגוף תלוי' בבריאות הנשמה, שלכן, הנהגת הגוף צריכה להיות ע"פ רצון הנפש [וכדאיתא בתניא⁸⁶ "כמאמר הלל הזקן לתלמידיו⁸⁷ כשהי' הולך לאכול הי' אומר שהוא הולך לגמול חסד עם העלובה ועני' היא גופו כו'"].

יג. ובהמשך לזה – יש לעורר עוד הפעם אודות ההתעסקות בענין ד"הקהל":

בעמדנו בשנת "הקהל" – צריך כאו"א לעסוק בענין ד"הקהל את העם האנשים והנשים והטף . . למען ישמעו ולמען ילמדו . . ליראה את ה' ⁸⁸, להקהיל את אלו שנמצאים בסביבתו שיש לו השפעה עליהם, ולעוררם להתחזק בעניני יהדות, תורה ומצוותי' (כמדובר בארוכה במשך ההתוועדויות האחרונות).

(85) ראה זח"א קצט, סע"א-ב. קה"ר פ"ד, יג.

(86) פכ"ט (לו, א).

(87) ויק"ר פל"ד, ג.

(88) וילך שם, יב-יג.

(82) וילך לא, יב.

(83) משלי יט, כג. וראה סידור (עם דא"ח) פכ, ריש

ע"ד. ובכ"מ.

(84) ישע"י נז, טו. ראה תו"א בראשית א, ג. ובכ"מ.

ובהדגשה – שהפעולה בזה יכולה וצריכה להיות ע"י כל אחד ואחת, אנשים נשים וטף, למגדול ועד קטן:

גם גדולים שכבר עסקו בענין ד"הקהל" – צריכים להוסיף עוד יותר, הן בנוגע לזולת, והן בנוגע לעצמם, כמאמר⁸⁹ "איזהו חכם הלומד מכל אדם",

וגם קטנים וקטנות יכולים להשפיע על חבריהם וחברותיהן, ולא עוד, אלא שביכולתם להשפיע גם על הגדולים, החל מההורים, כפי שרואים במוחש שכאשר ילד או ילדה מבקשים מהוריהם לעשות פעולה מסוימת בעניני יהדות, ישמחו ההורים למלא את רצון הילד או הילדה, אשר, גם אם הסיבה החיצונית לכך היא מפני רצונם לזכות בחיוך של הילדים, לשמחם ע"י מילוי רצונם, הרי הסיבה האמיתית והפנימית היא – מפני שנתגלה רצונם האמיתי⁹⁰ "לעשות את כל דברי התורה הזאת"⁹¹.

יד. ומכאן באים גם לענין ד"הקהל" בתורה – ובהקדמה:

כתיב⁹² "זאת התורה אדם". ומזה מובן, שהענין ד"הקהל" כפי שהוא באדם (הן בנוגע לכללות ישראל, והן בנוגע לכל אדם פרטי) ישנו גם (ואדרבה – לכל לראש) בתורה.

ובפשטות – להקהיל ולקבץ את כל עניני התורה שבהם נתבארו פרטי הענינים ד"הקהל", בנגלה בתורה, כולל ובמיוחד – בפנימיות התורה, כפי שנתבארה בתורת החסידות, בענינים המעוררים לבו של אדם ליראת ה', בהתאם לתוכן העיקרי ד"הקהל" – "ליראה את ה' אלקיכם".

טו. ובהתאם לזה – וכרגיל לחזור מאמר – יש להתחיל במאמר חסידות מענינא דיומא, שמיני עצרת ושמחת תורה.

וממאמרי שמיני עצרת ושמחת תורה עצמם – בשנה זו יש לחזור על המאמר דכ"ק מו"ח אדמו"ר שאמרו לפני חמישים שנה (בשנת תרח"ץ), שמאז כבר עבר יובל שנים, תקופה הנקראת בשם "עולם"⁹³, ובמילא, מתחיל לאחרי זה "עולם חדש"⁹⁴, התהוות חדשה מאין ליש – ע"ד המודגש בקריאת היום: "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", כאמור, "שמים חדשים וארץ חדשה".

ובהתאם לכך, יש לחזור עתה על מאמר זה – עכ"פ נקודות ממנו, ואח"כ יוכל כאו"א לעיין במאמר עצמו בלשון הרב, מכיון שנמסר להעתיק ולפרסם כו', עד שהגיע אלינו. ולהעיר, שבמאמר זה מובאים גם ענינים מדרושים שלא הגיעו אלינו. ויהי רצון, שיהי "נגיעה" ("אגריד") בענינים אלו, כדאיתא בלקו"ת⁹⁵ "להגיע (אן רירען בל"א)

כט, ב. ובכ"מ.

89) אבות פ"ד מ"א.

93) קידושין טז, א. מכילתא ופרש"י משפטים כא, ו.

90) ראה רמב"ם הל' גירושין פ"ב ה"כ.

94) ראה ב"ר פ"ל, ח.

91) וילך שם, יג.

95) ר"פ שמיני (יח, סע"א).

92) חוקת יט, יד. ראה זהר ח"ב קיז, ריש ע"ב. ח"ג

אלקותו ית", ובנדון דידן, שהעיקר הוא – שהמאמר יהי' נוגע לנו ("עס זאל אונז אנרירן"), ובמילא, יפעל בנוגע לעבודה בפועל.

ויש להוסיף בענין הנגיעה – שמצינו בהלכות מקוואות⁹⁶ שכאשר מים שאובין נוגעים במי מקוה, נעשים גם הם כמקוה וטובלין בהם, ודוגמתו בנדון דידן – שמתטהרים ע"י הטבילה ונגיעה ב"מי הדעת הטהור"⁹⁷ (כלשון הרמב"ם בסוף הלכות מקוואות).

טז. מאמר (כעין שיחה) ד"ה ביום השמיני עצרת (נדפס לעיל).

[לאחר המאמר התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן (שוב) את ניגון ההקפות לאביו הרלו"צ ז"ל.

אח"כ בירך ברכת המזון. לאחר ברכת המזון נתן את החלה והמים לר' מ. שי' י. (עבור האורחים שיחיו).

אחרי קבלת שבת ותפילת מעריב הכריז כ"ק אדמו"ר שליט"א ג"פ "גוט שבת" (וכל הקהל אחריו), ואח"כ התחיל לנגן (שוב) את ניגון ההקפות לאביו הרלו"צ ז"ל].

188. ח"ד ע' 26 הערה 51. ולהעיר משיחת ליל ד' דחה"ס שנה זו.

(96) ראה תשו"ע יו"ד סר"א סנ"ג.

(97) ראה לקו"ש ח"ד ע' 1146 הערה 16. ח"ב ע' 16.

יומן

• יום שישי, כ"ג תשרי –

שמחת תורה •

בשעה 5:45 (חצי שעה לפני השקיעה) נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א להתוועדות.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל את ידיו הק' לסעודה, ולאחר מכן אמר לגבאי שיכריז את זמן השקיעה ושכולם יזדרזו לומר "לחיים". אח"כ הורה באצבעות ב' ידיו הק' לכל הכיוונים ואמר: "זאגט לחיים!".

בשעה 6:00 לערך הורה להכריז שנשארו 15 דקות לזמן אמירת "לחיים".

דקה לפני השקיעה הסתובב לעבר ר' משה שי' מינצברג וסימן לו לומר "לחיים". הנ"ל הסתכל על כ"ק אדמו"ר שליט"א ורמז שכבר מאוחר, וכ"ק אדמו"ר שליט"א לקח את השעון והראה לו שנותרה דקה אחת, ואח"כ הראה את השעון לכל הקהל בכל הצדדים באומרו: "איך דארף אלעמען ווייזן מיט די פינגער צו אלע זייטן...".

לאחר מכן החל לנגן את ניגון ההקפות לאביו הרלו"צ ז"ל.

בשיחה הראשונה הסביר באריכות את ענין אמירת "לחיים": כשם שהקב"ה

(2) = "אני צריך להראות לכולם עם האצבע לכל הצדדים...".

(1) = "אימרו לחיים!".

לעסוק בעניני "הקהל", ואמר מאמר (כעין שיחה) ד"ה ביום השמיני עצרת, וכרגיל השנה – גם מאמר זה מיוסד על מאמר משנת תרנ"ץ.

אח"כ החל לנגן (פעם שלישית!) את ניגון ההקפות לאביו הרלוי"צ ז"ל, ועודד בראשו הק' בחוזק.

ההתוועדות היתה שמחה ביותר, והסתיימה בשעה 8:00 לערך.

בסוף ההתוועדות כ"ק אדמו"ר שליט"א בירך ברכת המזון על הכוס.

מהוה בכל רגע את הבריאה כולה מחדש, ואומר לה "לחיים" כל הזמן, כך חייב כל יהודי לאחל לחבירו ברכת "לחיים" או "גוט יו"ט", שהיא ברכה והמשכה של חיים ממקור החיים, וכל טוב בבני חיי ומזוני רוחי.

אחרי שיחה זו החל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן (שוב) את ניגון ההקפות לאביו הרלוי"צ ז"ל, ועודד בידו הק' בחוזק.

בשיחה השני' עורר שוב על החובה

ר"ד ב"חידות" לחברי הקרן לפיתוח "מחנה ישראל"

בהפצת היהדות! ולכן לא תניחה לנפשו, אלא תעזור לו ככל האפשרי."

הנ"ל: שהברכה תהי' מעל הטבע, ועכשיו ממש.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אמן, וגמר חתימה... זו תחילת השנה, אזי יתחיל תיכף בכל ענינים הטובים – מתאים לגמר חתימה טובה. ברכה והצלחה."

• ר' יוסף יצחק שי' גופין – שליח בהרטפורד, קונטיקט הציג את ר' נחמי' שי' לוי'ן שעבר עם זוגתו ובנם ובתם הקטנים, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאָל דער אויבערשטער העלפן... – איר פאַרשטייט זיך אידיש מסתמא?²"

הנ"ל השיב בחיוב, והמשיך כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאָל דער אויבערשטער מצליח זיין אין אַלע גוטע זאַכן, האָבן אַ סאך חסיד'ישע נחת פון די קינדער, ביידע צוזאַמען, און אַלע קינדער צוזאַמען, און אינגיכן זיי זאָלן

יום שני, ה' תשרי

• ר' שלום בער שי' דרייזין איחל לכ"ק אדמו"ר שליט"א גמר חתימה טובה ובריאות, ועל שני האיחולים ענה: "אמן".

הנ"ל ביקש ברכה לבתו, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "בקרוב, זאָל זיין בשורות טובות בכל הענינים, פאַר די גאַנצע משפחה¹."

• לא' שביקש ברכה למישהו השיב: "בכל המצטרך, ושתהי' לו גמר חתימה טובה, שזהו כולל כל הענינים וכל הצרכים, הן בגשמיות והן ברוחניות."

הנ"ל ביקש ברכה עבור מנכ"ל צא"ח באה"ק ר' יוסף יצחק הכהן שי' אהרונוב, ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זה הרב שלך?"

הנ"ל השיב בחיוב, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אתה יודע שהוא עושה רבות

(2) = "שהקב"ה יעזור... – אתם מבינים אידיש מן הסתם?"

(1) = "בקרוב, שיהיו בשו"ט בכל הענינים, בשביל כל המשפחה".

וואָס האָט געפֿאַרן מיט אַ שיפּל!⁵

הנ"ל השיב בחיוב, והודה לכ"ק אדמו"ר שליט"א על ברכתיו הק' בכ' מנ"א⁶, ואמר שהשייט הי' בהצלחה רבה בגשמיות וברוחניות, ושדיבר אודות משיח צדקנו על האוני'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (באנגלית):
"או! זהו הדבר העיקרי; לא רק לדבר אודותי, אלא להראות עם האצבע: הנה משיח בא!".

הנ"ל הגיש לכ"ק אדמו"ר שליט"א תכנית עבור מקוה בעיר ס. מוניקה וביקש את ברכתו הק', ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (בלה"ק): "ברכה והצלחה בכל הענינים, וכולל גם זה, ומתוך שמחה וטוב לבב, וגמר חתימה טובה. ברכה והצלחה".

הנ"ל ביקש ברכה עבור בית כנסת ובית חב"ד חדש שמנסים להקים בצפון בוורלי הילס, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (באנגלית, בתנועות ידו הק'):
"אבל תבנו את זה על גבעה⁷, שזה ייראה לכל הסביבה, שיראו שזהו בית חב"ד על גבעה! ברכה והצלחה".

(5) = "ברכה והצלחה. זהו זה שנסע עם אוני'!"

(6) ראה שיחת ש"פ עקב, כ' מנ"א תשמ"ז (שיחות קודש ח"ב ע' 500 ואילך; התוועדות ח"ד ע' 233 ואילך). יומן שבת הנ"ל.

(7) כנראה בקשר לשם העיר (בוורלי) הילס = "גבעות". המו"ל.

אויסוואַקסן – זאָלן זיי אויכעט נעמען אַיינטייל אין אַזוינע צוזאַמענטרעפן, צוזאַמען מיט זייערע עלטערן, און דערנאָך מיט זייערע קינדער אויכעט; וועט איר זיין זיידעס און באַבעס, און זיי וועלן זיין פאָטערס און מוטערס, און קומען מיט זייערע קינדער³.

הנ"ל הודו לכ"ק אדמו"ר שליט"א והחלו ללכת, והוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א (בתנועת אצבעו הק'): "דאָס אויף נאָך משיח'ס קומען – דאָרף מען דאָס אויכעט האָבן, דערפֿאַר וואָס דעמולט וועט מען דאָך אויכעט צוזאַמענקלייבן: פאָטערס און זיידעס און באַבעס און אַייניקלעך און אור–אַייניקלעך! זאָל זיין ברכה והצלחה רבה, ברכה והצלחה"⁴.

• ר' יונה שי' אבצן – מנהל "ועד שיחות באנגלית" הציג את ר' חיים יצחק ("הערי") שי' שפיגל, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "ברכה והצלחה. ס'איז דער

(3) = "שהקב"ה יתן הצלחה בכל הענינים הטובים, שיהי' לכם הרבה נחת חסידי מהילדים, שניכם יחדיו, וכל הילדים יחדיו, ובמהרה שיגדלו – שישתפו ג"כ בפגישות כאלו, ביחד עם הוריהם, ואח"כ עם ילדיהם ג"כ; אתם תהיו סבים וסבתות, והם יהיו אבות ואמהות, ויבואו עם ילדיהם".

(4) = "זה אחרי ביאת משיח – צריך שיהי' את זה ג"כ, להיות שאז ג"כ יתאספו יחדיו: אבות וסבות וסבתות ונכדים ונינים! שתהי' ברכה והצלחה רבה, ברכה והצלחה".

ר"ד בחלוקת הלעקאח

הנ"ל: יש כמה מועמדים טובים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זה ספק, ואין ספק מוציא מידי ודאי. אתה יודע שיש באו"ם את הענין של שבע מצוות בני נח".¹

הנ"ל: כן, כן.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זה מצוותו של היהודי להשפיע על הגוים. וזה תפקידך לעשות".

הנ"ל: לא שכחתי את פגישתנו הראשונה², ופעלתי לפי מה שכבוד הרב אמר לי לעמוד גאה וחזק, זה נחרט אצלי ופעלתי לפי זה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אתה יודע בודאי שבנימין הי' היחידי מהשבטים שנולד בארץ ישראל, והוא פעל אח"כ על הגוים והי' הראש של הגוים (האו"ם) בתוקף המתאים ובגאון יעקב".

הנ"ל: אני משרת כאן חמש שנים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אתה יכול להמשיך לשרת מכאן עד משיח צדקנו", והצביע על מר אברהם שי' טאוב שנלוה אליהם ושאל: "אתם ביחד?".

מר נתניהו: כן.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "יחד שבטי ישראל".

יום רביעי, כ"א תשרי –

הושענא רבה

בעת חלוקת הלעקאח

• ר' דוד שי' נחשון הציג את מר בנימין שי' נתניהו, המסיים את כהונתו כשגריר ישראל באו"ם וחוזר לאה"ק.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אני קורא רבות את מה שאתה... שנה טובה ומתוקה, הצלחה בכל מעשה ידיך, הצלחה מופלגה בכל הענינים".

הנ"ל: כבוד הרב, אתה עוקב רבות אחרי הנעשה במדינת ישראל.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "עוקב, תמיד כל הימים, אבל לצערי לא שומעים".

הנ"ל: שומעים יותר ממה שהרבי חושב.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אולי שומעים, אבל אין בשורות טובות. המעשה הוא העיקר, ואין מעשה. אבל אולי אתה מכאן יכול להשפיע על ההנהגה שם".

הנ"ל: אני מתכוון בזמן הקרוב לחזור לארץ ולהאבק על הענינים שם, ולנסות להשפיע.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אבל יש עוד הרבה מה להשפיע מכאן (מהאו"ם)".

הנ"ל: אפשר להאבק גם מארץ ישראל, חשוב לדאוג שאכן יהיו מחליפים טובים [לתפקיד באו"ם].

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אין על מי לסמוך".

(1) ראה גם שיחת ר' תשרי שנה זו; ר"ד שנה זו: עיוהכ"פ בעת חלוקת הלעקאח; כ"ח תשרי לר' ניסן מינדל.

(2) ראה יומן ליל שמח"ת תשמ"ה (תשרי בליובאוויטש – שלושת ימי קדושה רצופים" ס"ע 300-1).

ב"ה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

בשורה טובה למבקשי ה': בימים אלו הופיע מבית הדפוס דברי משיח

ה'תשמ"ט חלק ב'

בקרוב יהי ניתן להשיגו ברחבי אה"ק, ובשכונת המלך קראון הייטס

**כמו"כ ניתן להשיג את שאר הכרכים
שהופיעו עד עתה**

(תשמ"ט ח"א, תש"נ ה' כרכים, תנש"א ה' כרכים,

תשנ"ב ג' כרכים*)

(*) כרך א' אזל מהשוק.

**כמו"כ נותרו סטים בודדים של
סדרת "ספר המאמרים" על פרשיות
התורה והמועדים (בארה"ב בלבד)**

להזמנות ובירורים: 718-560-3770 / 058-5358-770 / torasmoshiach@gmail.com

www.torasmoshiach.com

להזמנות (בארה"ב בלבד) והקדשות: bit.ly/torasmoshiach

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר

יה"ר שיראה רוב נחת מתלמידיו,

חסידיו ושלוחיו ומכלל ישראל

ותיכף ומי"ד ממ"ש נראה בעיני בשר

בקיום נבואתו העיקרית – בשורת הגאולה –

"לאלתר לגאולה" ו"הנה זה משיח בא"

ובעגלא דידן יתגלה לעין כל

ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'

ויבנה ביהמ"ק במקומו ויקבץ נדחי ישראל

בגאולה האמיתית והשלימה

נאו מי"ד ממ"ש ממש!

לזכות

חיילי בית דוד

תלמידי התמימים השוהים

ב-770 – בית חיינו – בית משיח

להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם

מתוך הרחבה ומנוחת הנפש

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ובפרט בהענין הכי עיקרי שהזמן גרמא

בקבלת פני משיח צדקנו –

כ"ק אדמו"ר שליט"א

יחד עם כל בני ישראל שליט"א

בכל מושבותיהם

תיכף ומי"ד ממ"ש, נא!

לזכות

הרה"ח רז בן שרה

רעייתו מרת שירן בת עדיי' רחל

וילדיהם החיילים בצבאות ה'

מנחם מענדל בן שירן

ותניא מינה בת שירן

שיחיו

חן

שיזכו להפיץ את בשורת הגאולה והגואל

מתוך בריאות נכונה ועשירות מופלגה

בטוב הנראה והנגלה

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א